

Adouins Meeuw als broedvogel aan de Atlantische kust?

In de lente van 2020 hield zich een volwassen paar van de Adouins Meeuw *Ichthyaetus audouinii* op aan de Frans-Atlantische kust. Deze soort broedt tot nu toe alleen in het Middellandse Zeegebied, zoals met veertig tot zestig broedparen op Corsica.

Territoriaal

Op 4 mei 2020 werd een Adouins Meeuw met territoriaal gedrag gesignaleerd tussen broedende meeuwen in de duinen bij Banc d'Arguin, in het zuidwesten van Frankrijk. In juni werd er opnieuw een Adouins Meeuw gezien, nu op het strand. Een kleurrijke wees uit dat deze meeuw als jong geringd was in de buurt

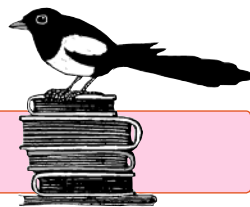
van Valencia in juni 2018. Ook in de erop volgende weken vertoonde deze vogel gedrag dat wees op het verdedigen van een territorium. Dat het om een heus paar ging, bleek op 16 juni, toen twee intiem samen optrekkende Adouins Meeuwen werden gezien.

Uitbreiding naar het noorden?

In een flinke kolonie grote meeuwen was het zoeken naar een eventueel nest onbegonnen werk. Bij dit paar kon nu in ieder geval geen jong worden vastgesteld. Het zou het noordelijkste broedgeval ooit zijn van deze meeuwensoort, die in Spanje terrein verliest, maar zich aan de Portugese kust lijkt uit te breiden.
Bron: BirdGuides 10 december 2020.

CdV

Nieuwe Uitgaven

Een vogelparadijs

Het recente boek van Nico de Haan en Marjolein Bastin heeft een lange titel: 'Hoe maakt u van uw tuin of balkon een vogelparadijs en waarom?'. Het deel 'een vogelparadijs'

is met een andere letter en afwijkende kleur gezet, dus we houden het hier verder maar op die verkorte titel.

Vogelliefhebbers die hun tuin of balkon nog niet vogelvriendelijk hebben gemaakt, krijgen na de aanschaf van

dit boek een hulpmiddel in handen om alsnog een vogelwalhalla te creëren. Schrijver Nico de Haan is, gepikt en gemazeld als vogelkenner, bekend van radio, TV. Ook is hij auteur van heel wat publicaties over vogels. In deze nieuwe uitgave geeft hij weer talloze tips. Die zijn in dit boek in ruim veertig rubrieken ondergebracht. Deze hebben af en toe intrigerende titels, zoals 'Van doorzonwoning tot luchtkasteel' en 'Vogelverschrikkers op zonne-energie'. De rubriek 'Bomen en struiken' biedt ideeën voor voedselverschaffing in de vorm van onder andere bessen. Voor

katten- én vogelliefhebbers zijn er ook aanbevelingen. Het boek wordt afgesloten met een afvinklijst en ruimte voor notities.

Tweede auteur is Marjolein Bastin, onder meer vermaard door haar illustraties, die te maken hebben met de natuur. Het resultaat van de samenwerking mag er zijn. Alleen al het doorbladeren van deze kleurrijke uitgave is een lust voor het oog.

De meeste prenten hebben betrekking op vele tientallen soorten zangvogels, die door goed ingerichte tuinen worden aangetrokken. Zij staan in allerlei bezigheden afgebeeld, met daarbij de voorzieningen, waarvan ze gebruik maken. Verder zijn ook enkele afbeeldingen opgenomen van andere dieren, die zich kunnen ophouden in het vogelparadijs.

DAJ

Haan, N. de & M. Bastin (2021): Hoe maakt u van uw of balkon tuin of balkon een vogelparadijs en waarom?. 21 x 21 cm. 128 bladzijden. Paperback. ISBN 978 902 215 7854 5, e-book: SBN 978 902 215 7854 2. Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen. Prijs: €12,50.

Nestwarmte - Wat wij van vogels kunnen leren

Vogels bestuderen is populair. Heel veel mensen kijken naar vogels. De mate waarin varieert. De één is al helemaal in z'n nopjes

bij het zien van een soort en die kan afstrepen op zijn levenslijst. De ander is geboeid door een specifieke soort en besteedt een groot deel van zijn leven aan het bestuderen van die favoriete vogel. De auteur van Nestwarmte is Ernst Paul Dörfler, die opgroeide op een afgelegen

kleine boerderij in de voormalige DDR en al van jongs af aan geboeid was door de natuur. Hoewel hij opgeleid was als scheikundige, ontwikkelde hij zich later tot een bevoegen ecoloog en natuurbeschermer.

In dit boek behandelt Dörfler een breed scala aan onderwerpen. Het bevat talloze beschouwingen over specifieke eigenschappen van vogels en over hun sociale gedrag. Zo komen onderwerpen als trek en nestbouw aan bod. Onderwerpen die specifiek zijn voor vogels, maar ook onderwerpen die betrekking hebben op zoogdiersoorten (inclusief de mens) worden behandeld. Voorbeelden daarvan zijn de hang naar status en behoefte aan erkenning, paartrouw en ontrouw en agressie en seksueel geweld. De auteur laat ons zien dat er verdacht veel 'vogel' in ons zit en dat vogels zich ook in tal van opzichten 'menselijk' gedragen. Bij veel passages kwam bij mij tijdens het lezen op dat we ook veel over ons zelf leren. Het is een genoegen om aan de hand van dit boek te leren over het leven van vogels. De auteur is een scherp waarnemer en weet heel veel te vertellen. En passant leren we – als een soort bonus – ook nog het een en ander over het leven destijds in de Volksrepubliek.

RAK

Dörfler, E.P. (2019): Nestwarmte – Wat kunnen we van vogels leren? Gebonden. 22 x 14,5 cm. 256 bladzijden. ISBN 978 90 245 8759 9. Uitgeverij Luitingh-Sijthof, Amsterdam. Prijs: €22,99.

Vogeltrek – De opmerkelijke wereldreizen van vogels

Toen de eerste mensen op aarde verschenen waren de vogels er al heel lang. Zij moeten al gezien hebben dat sommige vogels er wel een periode aanwezig waren en dan weer een hele tijd niet. Heel lang was dat fenomeen een onbegrepen raadsel. Mellissa Mayntz, de auteur

van het boek Vogeltrek, was zich al in haar jeugd bewust geworden van de seizoenreizen die vogels maken. Dat was in eerste instantie door de Roodborstlijster in hun tuin die kwam en ging afhankelijk van de sneeuwval. Toen zij later zelf ging reizen leerde ze veel andere vogelsoorten kennen en zag ook daar de verplaatsingen. Die observaties brachten haar ertoe zich meer te gaan verdiepen in het fenomeen. In een reeks helder geschreven hoofdstukken komen diverse aspecten van de vogeltrek aan bod, zoals waarom vogels trekken, hoe ze navigeren, welke routes worden gevolgd of ze individueel trekken of

in groepen, etc. Ook gaat Mayntz in op sommige van de mythes over migratie en ze gaat zelfs in op mogelijke toekomstige veranderingen in het trekgedrag als gevolg van het veranderend milieu en klimaat. Mayntz maakte zelf vele reizen naar uiteenlopende bestemmingen wereldwijd om

trekvogels te kunnen zien en bestuderen. Het boek bevat dan ook vele voorbeelden van opmerkelijke trekverschijnselen van vogels uit diverse delen van de wereld. Prettig en vlot leesbaar. Informatief!

RAK

Mayntz, M. (2020): Vogeltrek – De opmerkelijke wereldreizen van vogels. 14 x 19 cm. 144 bladzijden. Gebonden. ISBN 978 90 245 9168 0. Uitgeverij Luitingh-Sijthof, Amsterdam. Prijs: €17,50.

Wat zingt daar? – Vogelzang door het jaar heen

Vogelgeluiden omringen ons haast altijd en overal. Vooral in het voorjaar barst het los. Dan is haast overal de uitbundige zang te horen. Dit boek is bedoeld om iedereen te stimuleren naar buiten te gaan en meer bewust van vogels te gaan genieten. Kennis van hun geluiden is dan onontbeerlijk. Om vogelgeluiden goed te leren kennen heb je in eerste instantie geen boek nodig. Vogelzang en -roepjes leer je pas goed in het veld. Ga er dus op uit in gezelschap van mensen die al

meer kennis van vogelgeluiden hebben. Dat is de beste leerschool. Let goed op en luister aandachtig. Probeer steeds opnieuw vast te stellen welke soort gehoord wordt en controleer dat ook keer op keer door het bij ervaren

vogelaars na te vragen of door zelf de zanger te lokaliseren en het verenkleed te determineren. Een goede manier om te controleren welke soort er zingt is ook het gebruikmaken van een vogelgeluiden-app op de telefoon. Desondanks kan ik dit nieuwe boek van Dick de

Vos toch ook beslist aanraden. Het staat vol met handige tips en aanwijzingen die helpen het gemakkelijker te maken om geluiden te onderscheiden en te onthouden.

Na een inleidend hoofdstuk waarin onder andere wordt ingegaan op de vraag waarom vogels zingen, volgt een hoofdstuk waarin een zang sleutel besproken wordt. Die zang sleutel is een hulpmiddel om vogelgeluiden te herkennen op basis van een aantal elementen, zoals toonhoogte, ritme, duur en timbre. De basissoorten voor de sleutel zijn de Grote Bonte Specht, Boomklever, Koolmees, Vink, Blauwborst, Merel, Groenling, Sprinkhaanzanger en Veldleeuwerik. Wie de geluiden van deze soorten goed kent kan met hulp van deze sleutel ook andere soorten gemakkelijk plaatsen. In het volgende deel, met de titel 'Het Vogeljaar', worden enkele vogelsoorten behandeld aan de hand van de maanden van het jaar. Aan het eind van het boek zijn nog enkele tabellen opgenomen met handige informatie, zoals een vogelkalender, die voor een aantal soorten aangeeft in welke tijd van het jaar de desbetreffende soort actief is.

Voorts is er een tabel met een overzicht voor een aantal biotopen en eveneens een overzicht van de zangactiviteiten per etmaal.

De vogelsoorten die voor dit boekje zijn geselecteerd, zijn de soorten die opvallen door hun zang. Het gaat meestal om soorten die dicht bij huis leven. Soorten als eenden, steltlopers en roofvogels, die men vooral moet determineren aan het uiterlijk, zijn niet in dit boek opgenomen. Het boek is rijkelijk

geïllustreerd en bevat vele fraaie afbeeldingen van Elwin van der Kolk. Ook is er nog een aanvulling op dit boek, namelijk de app BirdSounds Europe. Dat is een app die al langer verkrijgbaar was voor tablets en mobiele telefoons, maar deze is uitgebreid met een extra collectie bestaande uit de lijst van vogels uit dit boek.

RAK

Vos, D. de (2020): Wat zingt daar? – Vogelzang door het jaar heen. Met illustraties van Elwin van der Kolk. 13,5 x 19 cm. 128 bladzijden. Paperback. ISBN 978 90 5011 742 5. KNNV Uitgeverij, Zeist. Prijs: €17,50.

Avifauna van de Biesbosch

Het was zuur dat coronabeperkingen een beletsel waren om de verschijning van de nieuwe uitgave Avifauna van de Biesbosch op te luisteren met een breed opgetuigde presentatie. De initiatiefnemers, de drom veldwerk(st)ers, de Biesbosch en, naar alras bleek, ook het boek hadden dat zeker verdiend. Nu konden de voorbestellers het boek ophalen op naar keuze twee adressen: óf in het hoofdkwartier van de Natuur- en Vogelwacht Biesbosch op het Eiland van Dordrecht óf op het Biesbosch MuseumEiland in de Brabantse Biesbosch. Die distributie was óók goed georganiseerd, zoals trouwens alle werk aan de avifauna van enthousiasme, grote inzet en een logistiek doordachte opzet getuigen. Anders was het trouwens niet mogelijk geweest in de periode van tien jaar die lag tussen de eerste ideeën en de verschijning in 2020, een studie van het kaliber als deze avifauna tot stand te brengen. Ik ging mijn exemplaar ophalen in het bezoekerscentrum op het MuseumEiland. Dat bood de mogelijkheid er een excursie aan te koppelen, die onder andere goed was voor een IJsduiker.

Na thuiskomst was ik direct zoet met de Biesbosch-avifauna, tot in de kleine uurtjes toe. Dat ging niet structureel maar ad hoc, een af te keuren wijze van kennismaking met een boek, welke in dit geval voortkwam uit steeds nieuwe impulsen om na te gaan wat er te lezen viel over karakteristieke Biesboschvogelsoorten uit verleden en heden. Voor mij reikte dat verleden tot bijna 65 jaar terug, naar 1956, in welk jaar ons Rotterdamse vogelaarsclubje voor het eerst een Biesboschroei-excursie maakte. Plaats van afvaart wijlen de Cathari-nahoeve.

Mijn wat ordeloos gezoek en geblader van die eerste avond stokte steeds om de vaak sublieme foto's te laten inwerken, meestal werk van

Hans Gebuis. De kwaliteit van de foto's, gevoegd bij een selectie welke gericht was om deze hun eigen verhaal te laten vertellen over het Biesboschlandschap, over zijn vogels en over de mensen in de Biesbosch zijn indruk-

wekkend. Gebuis is zonder twijfel de hofphotograaf van de Biesbosch en stelling gaf het hem voldoening dat hij voor deze avifauna werk ter beschikking kon stellen.

Na een uiteenzetting over de gevolgde methodiek en het ontstaan en de geschiedenis van de Biesbosch,

inclusief een gebiedsomschrijving, volgt een eerbetoon aan ornithologische Biesboschonderzoekers die er in het verleden hun sporen verdienden, zoals Eijkman, Lebrecht, Verhey, Koolen en Dirk Fey, de enige nog in leven zijnde persoon van deze eregalerij.

Algemeen geldt, dat de Biesbosch ontstond in 1421, in welk jaar de Sint Elisabethsvloed dijkdoorbraken veroorzaakte, waardoor de Groote Waard ten onder ging. Wim van Wijk bereidt ter gelegenheid van de 600-jarige herdenking van die watersnoodramp een uitgave voor, waarin hij het ontstaan van de Biesbosch beschrijft, alsmede de verdere historie. Eeuwenlang, tot de Haringvlietsluiting in 1970, was de Biesboschgeschiedenis er eentje van her-inpolderingen en nieuwe dijkdoorbraken, waarbij altijd de getijden de regie voerden. Aan dit superdynamische milieu kwam een einde door de Haringvlietsluiting. Na november 1970 begon een periode van verval, welke periode extra werd gemarkeerd door de Amer-olieramp in december 1970, de aanleg van waterspaarbekkens en ook door de opgang komende annexatie van het gebied door recreatie. De onmiskenbare wederopstanding zette in met de benoeming tot het nu 90 km² metend Biesbosch Nationaal Park. En voorts doordat in het kader van Ruimte voor de Rivieren grootschalige ontpolderingen plaatsvonden en nog onlangs door de toevoeging van de Nieuwe Dordtse Biesbosch, waardoor de zogenaamde Hollandse Biesbosch nu bestaat uit drie delen, de Sliedrechtse, de Dordtse en deze Nieuwe Dordtse Biesbosch.

Het laatste openingshoofdstuk, alvorens op pagina 56 de soortbeschrijvingen van start gaan, geeft een kleurrijk en wat jaloersmakend beeld over de gang van zaken op de in het studiegebied gelegen trektelpost, die bij de Tongplaat in de Dordste Biesbosch. Daar gebeurde het dat er 77.000 Brandganzen op één dag passeerden. Of 480 wegtrekkende Purperreigers dan wel 88 overkomende Beflijsters op één dag. Het schrijversteam slaagde erin over te brengen hoezeer de emoties onder de telteamleden kunnen opblazen. En via anekdotische gebeurtenissen krijgt men inzicht in de op de telpost heersende mores: wij lezen over tussen trektellers tijdens stille uren gewisselde meningen, over de relatie tussen vrouwen en vogel(aars), over voor habitués gereserveerd blijvende bankjesplaatsen en over een op hol slaand koebeest dat in zijn agitatie een telescoop op de rug meevoert. Afgezien van die ontspannende leesstof is het een gedegen hoofdstuk met een voortreffelijke presentatie van de behaalde trektelresultaten.

Op die eerste avond zocht ik doorbladerd al snel op hoe het er in de huidige Biesbosch voorstaat met de vogelsoorten die bijdroegen aan de glorie van de excursies van vóór 1970, tochten met een dag lang schallende zang van Grote Karekieten uit de kreekoevers. In plaats van dat grote karrenschal kan de Biesboschvogelaar nu overal de explosieve zanggroep beluisteren van de Cetti's Zanger, waarvan de populatie is aangegroeid tot ruim 1400 paren.

De Biesbosch-avifauna is er vaak eentje van grote getallen. Wat te denken van de Matkop, een Rode Lijstsoort, die op dik over de driehonderd territoria uitkomt? Er zijn veertig tot zestig territoria van Wielewalen en ruim zevenhonderd stuks van Gekraagde Roodstaarten. Toen dit aantal enkele jaren geleden na een Staatsbosbeheer/Sovon-inventarisatie uit de bus kwam, had deze direct een forse plus-uitslag in de nationale Gekraagde Roodstaart populatieboekhouding tot gevolg. Een van de slothoofdstukken biedt een synthese over de veranderingen die de Biesbosch-avifauna gedurende ruim een eeuw onderging. Er verdwenen acht voorheen regelmatige broedvogelsoorten. Een veelvoud diende zich aan. Als regelmatige overwinteraar verdwenen er drie, de Bonte Kraai, Grauwe Gors en Geelgors. Er verschenen er elf. Vóór 1970 huisvestte de Biesbosch slechts één regelmatig broedende roofvogel, de Brui-

ne Kiekendief. Nu zijn dat tien soorten, die gezamenlijk ruim 140 broedparen op de been brengen, waarbij natuurlijk als glansnummer de Zearend en de Visarend. Van beide parapadaardjes biedt het boek weergaloze (actie) foto's, genomen in het gebied.

In het tweede slothoofdstuk gaat het redactieteam in op de kwaliteiten van de Biesbosch als Natura 2000-gebied. Acht Biesbosch broedvogels kregen de status van zogenaamde 'doelsoorten'. Van die acht blijft de positie van vijf stuks onder het doelsoort-streefgetal, de Aalscholver, Bruine Kiekendief, Porseleinhoen, Blauwborst en de Snor. Van de vijftientwintig niet-broedvogels is bij verreweg de meeste de instandhoudingsstaat wel in orde. In een tijd waarin inzake de natuur- en vogelbescherming in dit land er niet zelden alle aanleiding is tot pessimisme, geeft de gang van zaken in de Biesbosch hoop. Hier maken wij mee dat het grootste zoetwatergetijdenmoeras van West-Europa, gelegen tussen dichtbevolkte provincies, er weer bovenop komt. In woord en beeld geeft de 'Avifauna van de Biesbosch' de wederopstanding inzichtverruimend weer. Het moet de teams die dit boek tot stand brachten, voldoening hebben geven dat de eerste druk van zeventienhonderd exemplaren al snel was uitverkocht, zodat het van een tweede moest komen. Stellig zal de Biesbosch de komende jaren goed zijn voor meer verrassend natuurnieuws. Dat is dan ook dankzij de inspanningen van de beheerder Staatsbosbeheer, die er een sterk bij het gebied betrokken team heeft lopen en vooral varen. Ook een buiging voor hen, want zij maken heel wat mee. Alle lof voor deze avifauna!

GLO

Terlouw, S., A. de Jong, R. Haan, A. Gebuis & R. Jacquet (2020): Avifauna van de Biesbosch: meer dan een eeuw vogelveranderingen. 569 bladzijden. 29,5 x 20,5 cm. Gebonden. Grafieken, tabellen en kaartjes. Foto's in kleur. ISBN 978 90 73776 00 5. Stichting Natuur- en Vogelwacht Biesbosch. Strix Uitgeverij, Dordrecht. Prijs: €45,00.

Vogels en hun veren

Het boek dat hier besproken wordt, gaat over het verenkleed en de rui van vogels. Het hoofdstuk over veren en verenkleeden beschrijft waar een veer uit bestaat, de structuur en de vorming ervan. Bij de illustraties worden de onderdelen aangeduid en benoemd. Van een zestal soorten wordt de groeisnelheid

vermeld. De te onderscheiden veerfuncties komen aan de orde, eveneens de uiteenlopende verenkleeden, de organisatie daarvan en dan de positie bij de vogel. Dit deel van het boek besluit met de topografie.

In determinatiegidsen worden altijd specifieke termen gebruikt, waarvan je dan wel moet weten welke plek van de vogel wordt bedoeld als die term wordt gehanteerd. Waar zitten bijvoorbeeld de snor, flank of tertials? De auteurs geven aan, dat goede foto's meer verklaren dan duizend woorden en brengen dit in praktijk door die plekken aan te wijzen op veertien foto's.

Een pittig deel vormen de onderwerpen in het hoofdstuk over rui en strategie. Het hoe, wat en waarom wordt uit de doeken gedaan. Hoe interessant ook, de lezer moet wel bijzonder belangstellend of specialist en vasthoudend zijn om niet af te haken. Chronologie, observaties en strategieën worden onder meer behandeld. Tussen de tekstdelen staan veel fraaie foto's van vogelsoorten met daarbij allerlei wetenswaardigheden.

Hoe het er in de praktijk aan toegaat bij de ruistrategieën, komt naar voren in het hierna volgende deel van deze uitgave met beschrijvingen van soortgroepen en van de als enige apart staande soort: de pestvogel. Aan het eind worden enkele observatietests opgevoerd.

Vogels en hun veren is door de vele foto's en andere afbeeldingen een fraaie uitgave geworden. De tekst is diepgaand. Wie zeer veel wil weten over de herkenning en leeftijdsbepaling van het verenkleed van vogels en de rui komt volop aan zijn trekken. Complimenten voor de auteurs. Ik voel mij nu een beetje een 'plumoloog'.

DAJ

Duquet, M. & S. Reebet (2021): Vogels en hun veren - Verenkleed en rui. 191 bladzijden. Paperback. 22,4 x 19,1 cm. ISBN 978 90 5011 7678. KNNV Uitgeverij, Zeist. Prijs: €32,95.

Zwarte merels witte merels

Iedereen ziet in de natuur wel eens vogels die weinig of veel wit in hun verenkleed hebben.

Het verschijnsel komt bij de Merel vaak voor en het valt dan ook regelmatig op. Het is boeiend om te lezen waardoor kleuren anders dan de wildkleur ontstaan. Deze afwijkingen kunnen al dan niet erfelijk zijn. Het fenomeen treedt op

bij alle vogelsoorten, wild, tam of exoot.

De auteurs hebben het aangedurfd om over het onderwerp kleurafwijkingen een boek te maken. Afwijkende kleuren zijn niet normaal en vallen op. Bij de naamgeving van nieuwe soorten was er daardoor soms verwarring, omdat er zo te zien van elkaar verschillende soorten toch een aparte naam kregen, terwijl zij tot één soort behoorden. Voorbeelden hiervan waren ondermeer witgevekte Raaf en Poolse zwaan. De effecten die abnormaaliteiten als gevolg kunnen hebben, worden aangestipt.

Een groot deel van het boek gaat over zwarte merels, witte merels, bonte merels en grijze merels. Hier gaan de auteurs in op pigmenten en kleuren en waardoor die kunnen veranderen. Gelukkig betreft het niet alleen Merels, want dat zou wel erg saai worden. Er staan heel wat andere vogelsoorten vermeld en afgebeeld, die het geheel tot een lust voor het oog maken.

Woorden, zoals albino en mutatie zijn ingeburgerd, maar er worden ook verscheidene andere vaktermen besproken. Aan het gebruik echter van vaktermen valt niet te ontkomen. Ze worden met mate gehanteerd; bij een aantal ervan wordt direct al verduidelijking gegeven. Een verklarende woordenlijst geeft nog extra uitleg.

De auteurs zijn erin geslaagd om een boeiend geheel samen te stellen, waarbij de zeer vele kleurenfoto's met kleurafwijkingen de show stelen. De doelgroep voor dit boek zijn de in dit specifieke onderwerp geïnteresseerde vogelliefhebbers. Eén en ander neemt niet weg dat het een interessant boek is voor iedereen, die zich wil verdiepen in het onderwerp. Voor mij was het een eye opener.

Diek, H. van & H. van Grouw (2020): Zwarte merels witte merels. Gebonden. 169 bladzijden. ISBN 978 90 5615 670 1. Uitgeverij Noordboek Bornmeer, Goredijk. Prijs: €22,50.

De zeearend

In 2006 werd voor het eerst in ons land een broedgeval geconstateerd van de Zeearend. In 2020 waren er al twintig paren! In deze uitgave is een overzicht opgenomen met twintig in ons land aanwezige zeearendengebieden. Vroeger bestreed men roofvogels te vuur en te zwaard en nog tot begin twintigste eeuw werden Zeearenden verzameld voor collecties. Zo kon het gebeuren dat Baron Snouckaert von Schauburg, die jaagde én vogelkundige was, een Zeearend schoot, vermoedelijk voor zijn collectie vogels en eieren. Met de omslag van het natuur- en milieubeleid vanaf de jaren tachtig in de vorige eeuw zijn er kennelijk goede leefgebieden ontstaan die tot broeden hebben geleid. Een wonder wanneer je het hoofdstuk 'Als een feniks uit de as' hebt

gelezen. Geïntigeerd door het enthousiasme dat de aanwezigheid van de majestueuze Zeearend oproept, ging de auteur Nienke Beintema op pad met mensen die zich bezighouden met de Zeearenden, om hun te vragen waarom ze zo bezielde zijn door deze soort.

Arendfabels worden opgevoerd, het heersende natuurbeeld belicht en er wordt een tombe genoemd met daarin zeventig(!) klauwen van Zeearenden. Historische gegevens wijzen op mensenvlees als voedselbron. In het boek staan beschrijvingen van tochten met mensen die een relatie hebben met gebieden waarin Zeearenden voorkomen. Een ander deel van het boek is gewijd aan een verblijf van de auteur in Noord-Amerika. Hierin een opmerkelijk verhaal over een bioloog die een observatiehut bouwde in een eeuwenoude den op dertig meer hoogte. Vanaf die plek observeerde en fotografeerde hij een seizoen lang de broedende arenden. Zo worden er nog veel meer leuke interessante feiten gemeld. De literatuurlijst bevat meer dan honderd bronnen.

DAJ

Beintema, N. (2021): De zeearend. 256 pagina's. Gebonden. 14,5 x 21,5 cm. ISBN 978 9040738. Atlas Contact, Amsterdam/Antwerpen. Prijs: €22,99